

Κλάδος Προγραμματισμού και Ευρωπαϊκής Ένωσης

2.1.1 Προγραμματισμός και Παρακολούθηση Έργων

Μέσα στα πλαίσια της μελέτης για το Σύστημα Πληροφοριών του Οδικού Δικτύου, αναπτύχθηκε ειδικό λογισμικό για μακροπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο προγραμματισμό και παρακολούθηση των οδικών έργων. Ο μακροπρόθεσμος προγραμματισμός καλύπτει μια περίοδο είκοσι χρόνων περίπου, ο μεσοπρόθεσμος 5 χρόνια, ενώ ο βραχυπρόθεσμος προγραμματισμός αφορά τα προς άμεση εκτέλεση έργα. Καταχωρούνται επίσης οι πρόνοιες των ετήσιων προϋπολογισμών του κράτους για τα έργα οδοποιίας και γίνεται οικονομική παρακολούθησή τους με βάση τις πληρωμές για το κάθε έργο.

Παρόλο ότι το εν λόγω λογισμικό έχει ολοκληρωθεί, δεν έχει τεθεί σε πλήρη εφαρμογή διότι δεν έχουν ακόμη καταχωρηθεί στο σύστημα όλα τα δεδομένα των τελευταίων χρόνων.

2.1.2 Θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης

2.1.2.1 Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο

Με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το Τμήμα Δημοσίων Έργων συμπλήρωσε με επιτυχία τη μεταφορά σε εθνικό δίκαιο, το τμήμα του Κεκτημένου που ανέλαβε να διεκπεραιώσει. Συγκεκριμένα, έγιναν τα ακόλουθα:

- Τροποποιήσεις στον περί Επιστημονικού, Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμο, ώστε να εφαρμόζονται οι κοινοτικές οδηγίες (α) για την αμοιβαία αναγνώριση των πτυχίων, διπλωμάτων και άλλων τίτλων στην αρχιτεκτονική και την ελεύθερη άσκηση του επαγγέλματος του αρχιτέκτονα ή τη παροχή υπηρεσιών στο τομέα της αρχιτεκτονικής και (β) την αμοιβαία αναγνώριση των πτυχίων διπλωμάτων και άλλων τίτλων
- Νέα νομοθεσία για την εφαρμογή του Κανονισμού για τη δημιουργία λογιστικού συστήματος καταχώρησης των δαπανών για υποδομές στον τομέα των οδικών μεταφορών με την οποία είναι υπόχρεοι όλοι οι φορείς που διενεργούν τέτοιες δαπάνες, όπως αυτές καθορίζονται στον Κανονισμό, να τις διαβιβάζουν σε συγκεκριμένη μορφή στο Τμήμα Δημοσίων Έργων που ορίστηκε ως ο συντονιστικός φορέας. Παράλληλα το Τμήμα ετοιμάζει το μηχανισμό και τις διαδικασίες για τη συλλογή όλων των στοιχείων και την έγκαιρη αποστολή τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επίσης, μέσα στη συνθήκη προσχώρησης των νέων κρατών μελών καθορίζονται οι κατηγορίες δρόμων που ισχύουν στη Κύπρο για τους σκοπούς της εφαρμογής του Κανονισμού αυτού.
- Την ένταξη του κύριου οδικού δικτύου στα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών. Οι αυτοκινητόδρομοι Λευκωσίας – Λεμεσού, Λευκωσίας – Λάρνακας, Λεμεσού Λάρνακας και Λεμεσού – Πάφου καθώς και ο συνδετήριος δρόμος προς το λιμάνι Λεμεσού και το αεροδρόμιο της Λάρνακας περιλήφθηκαν στα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών (σχετικός χάρτης στη επόμενη σελίδα) με βάση τη συνθήκη προσχώρησης των νέων κρατών μελών. Με την ιδιότητα αυτή έγινε και η αίτηση προς την Ευρωπαϊκή Ένωση για χρηματοδότηση της αναβάθμισης των δύο κυκλικών κόμβων του παρακαμπτηρίου Λεμεσού από το Ταμείο Συνοχής.

Μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1^η Μαΐου 2004, το Τμήμα Δημοσίων Έργων προώθησε εναρμονιστικές νομοθεσίες για τις ακόλουθες νέες Οδηγίες:

- Οδηγία 2004/54/EK σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις ασφαλείας για τις σήραγγες του Διευρωπαϊκού Οδικού Δικτύου
- Οδηγία 2004/52/EK σχετικά με τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων τηλεδιοδίων στην Κοινότητα
- Οδηγία 96/48/EK σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του διευρωπαϊκού σιδηροδρομικού συστήματος μεγάλης ταχύτητας
- Οδηγία 2001/16/EK για τη διαλειτουργικότητα του συμβατικού σιδηροδρομικού συστήματος.
- Οδηγία 1999/62/EK και 2006/38/EK περί επιβολής τελών στα βαρέα φορτηγά οχήματα που χρησιμοποιούν ορισμένα έργα υποδομής.
- Οδηγία 2008/96/EK για τη Διαχείριση της Ασφάλειας των Οδικών Υποδομών.

2.1.2.2 Ετοιμασία Προτάσεων για τις Προγραμματικές Περιόδους της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Τμήμα ετοιμάζει τις προτάσεις του σε σχέση με τις προγραμματικές περιόδους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε πρώτο στάδιο, ετοιμάζεται το στρατηγικό σχέδιο για τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου και με βάση αυτό προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα και έργα για χρηματοδότηση από τα Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013 η Κύπρος ενισχύεται με σημαντικούς πόρους από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής στα πλαίσια της Πολιτικής Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για τη στρατηγική της Λισσαβόνας, το Τμήμα Δημοσίων Έργων καθόρισε τις ακόλουθες προτεραιότητες, όσο αφορά τον τομέα των οδικών μεταφορών:

- Την επέκταση του κύριου αστικού και υπεραστικού οδικού δικτύου
- Την εξάλειψη της συμφόρησης στις αστικές περιοχές
- Τη προώθηση ενός συστήματος αστικών δημόσιων μεταφορών με στόχο την αύξηση του μεριδίου χρήσης τους από 2% στο 10% μέχρι το 2015
- Την αναβάθμιση της οδικής ασφαλείας, με στόχο τη μείωση των θανάτων και σοβαρών τραυματισμών κατά 50% μέχρι το 2010

Για την υλοποίηση των πιο πάνω στόχων προτάθηκαν/βρίσκονται σε εξέλιξη/συμπληρώθηκαν τα ακόλουθα έργα/ μέτρα:

1. Επέκταση του κύριου οδικού δικτύου
  - (i) Αναβάθμιση του Α1 (μεταξύ Λευκωσίας και Αγίας Βαρβάρας) σε 6 λωρίδες
  - (ii) Κατασκευή αυτοκινητόδρομου Πάφου – Πόλης
  - (iii) Αναβάθμιση των κυκλικών κόμβων του παρακαμπτηρίου Λεμεσού σε ανισόπεδους κόμβους
  - (iv) Κατασκευή αυτοκινητόδρομου Κοκκινοτριμιθιάς – Αστρομερίτη - Ευρύχου
  - (v) Κατασκευή συνδετήριου δρόμου προς το αεροδρόμιο Λάρνακας
  - (vi) Κατασκευή του περιμετρικού αυτοκινητοδρόμου Λευκωσίας
  - (vii) Κατασκευή σημαντικών περιφερειακών δρόμων, όπως Λευκωσίας – Παλαιχωρίου και Λεμεσού – Πλατρών
2. Εξάλειψη της συμφόρησης

- (i) Υλοποίηση της μελέτης για Ευφυή Συστήματα Μεταφορών
- (ii) Εφαρμογή ευφυών συστημάτων μεταφορών, σύμφωνα με τα πορίσματα της μελέτης

3. Σύστημα δημόσιων μεταφορών

- (i) Αναβάθμιση του συστήματος για τις δημόσιες μεταφορές (Συμμετοχή του Τμήματος στην υλοποίηση του στόχου αυτού).

4. Αναβάθμιση της οδικής ασφάλειας

- (i) Εφαρμογή του στρατηγικού σχεδίου οδικής ασφάλειας.

- Βελτίωση συμβολών που εντοπίστηκαν ως μελανά σημεία
- Εφαρμογή μέτρων οδικής ασφάλειας σε ευαίσθητες περιοχές, όπως σχολεία, νοσοκομεία και κατοικίες
- Διαμόρφωση νέας νοοτροπίας για την οδική ασφάλεια, μέσω συστηματικών σεμιναρίων

2.1.2.3 Έργα του Ταμείου Συνοχής

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων ενεργεί ως Δικαιούχος / Φορέας Υλοποίησης για την υλοποίηση των έργων που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής στα πλαίσια του Άξονα Προτεραιότητας «Βασικές Μεταφορικές Υποδομές» και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης στα πλαίσια του Άξονα Προτεραιότητας «Αναζωογόνηση Αστικών Περιοχών και περιοχών της Υπαιθρου» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα».

Υπό αυτή την ιδιότητα το Τμήμα Δημοσίων Έργων παρακολουθεί την φυσική και οικονομική πρόοδο των έργων με τη χρήση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ). Γίνονται καταχωρήσεις των λεπτομερειών του έργου (Τεχνικά Δελτία Έργου, Νομικές Δεσμεύσεις) και των στοιχείων προόδου των εργασιών και παράγονται Δελτία Δαπανών και Δελτία Παρακολούθησης.

Το Γραφείο Προγραμματισμού ενεργεί ως η Διαχειριστική Αρχή των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής και έχει την γενική ευθύνη για τη διαχείριση και αξιοποίηση των πόρων που θα διατεθούν.

Για την υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχο των έργων που συγχρηματοδοτήθηκαν εμπλέκονται και οι ακόλουθοι φορείς του δημόσιου τομέα:

- Τμήμα Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων – *ως Ενδιάμεσος Φορέας Κατηγορία Ι*
- Γενικό Λογιστήριο Δημοκρατίας – *ως η Αρχή Πιστοποίησης*
- Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

2.1.2.4 Συνεχής Παρακολούθηση των Διεργασιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ανάμεσα στα καθήκοντα του Κλάδου περιλαμβάνεται επίσης η παρακολούθηση και ανταπόκριση σε ερωτήματα που καθημερινά απευθύνονται στο Τμήμα είτε από τη Γενική Διεύθυνση του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ή από άλλες κρατικές Υπηρεσίες ή από μη κυβερνητικούς οργανισμούς. Ενημερώνεται επίσης καθημερινά με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μέσω της υπηρεσίας EXTRANET της Ευρωπαϊκής Ένωσης για οτιδήποτε το

οποίο αφορά άμεσα ή έμμεσα τον τομέα των μεταφορών και ανταποκρίνεται αναλόγως.

2.1.2.5 Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η συμμετοχή του Τμήματος σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αξιολογείται και υλοποιείται ανάλογα με τις ανάγκες, το στόχο των προγραμμάτων, τους διαθέσιμους πόρους και τη διαθεσιμότητα του κατάλληλου προσωπικού.

Το Τμήμα συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Easyway που αφορά την ανάπτυξη και εφαρμογή ευφυών συστημάτων μεταφορών. Έχει εξασφαλιστεί σχετική χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση και προωθούνται συγκεκριμένα έργα.

Με την εφαρμογή ευφυών συστημάτων μεταφορών, αναμένεται να προκύψουν σημαντικά οφέλη στη διαχείριση της κυκλοφορίας, στην οδική ασφάλεια, στην αντιμετώπιση της αυξανόμενης κυκλοφοριακής συμφόρησης, στην στήριξη των δημόσιων συγκοινωνιών και στη συλλογή των τελών για τη χρήση του οδικού δικτύου και των χώρων στάθμευσης.

2.1.2.6 Προεδρία της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων συμμετέχει ενεργά στην προετοιμασία του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για τα θέματα που θα τεθούν ως προτεραιότητα κατά τη διάρκεια της Προεδρίας της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Τμήμα έχει κάνει συγκεκριμένες προτάσεις αναφορικά με τις προτεραιότητες που θα μπορούσαν να τεθούν κατά τη διάρκεια της Προεδρίας, καθώς και τυχόν εκδηλώσεις – συνέδρια που θα μπορούσαν να γίνουν την εν λόγω περίοδο.

2.1.3 Τεχνολογία της Πληροφορικής

Ο Κλάδος έχει επίσης την αρμοδιότητα της προώθησης της τεχνολογίας της πληροφορικής σε ολόκληρο το Τμήμα. Για την καλύτερη αξιοποίηση της πληροφορικής, εκπονήθηκε σχετικό στρατηγικό σχέδιο, το οποίο υλοποιείται σταδιακά. Με βάση το σχέδιο αυτό θα έχει να δημιουργηθεί στο Τμήμα η κατάλληλη οργανωτική υποδομή και έχουν υλοποιηθεί συγκεκριμένα έργα πληροφορικής, όπως η ανάπτυξη ιστοσελίδας, η δικτύωση και σύνδεση όλων των υπολογιστών του Τμήματος σε ενιαίο δίκτυο, η υλοποίηση συστήματος διαχείρισης πληροφοριών του οδικού δικτύου κλπ.

Εκτός από την υλοποίηση του πιο πάνω σχεδίου, ο Κλάδος έχει οργανώσει την παροχή υποστήριξης στους χρήστες και την προώθηση των αναγκών σε εξοπλισμό πληροφορικής, μέσω ενός δικτύου Λειτουργιών Πληροφορικής σε κάθε Κλάδο του Τμήματος, με κεντρικό συντονισμό από τον Κλάδο Προγραμματισμού και Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.1.4 Επιμόρφωση

Ο Κλάδος έχει επίσης την αρμοδιότητα της επιμόρφωσης του προσωπικού του Τμήματος σε όλες τις βαθμίδες. Για το σκοπό αυτό έχει προωθήσει τη δημιουργία Πυρήνα Μάθησης που απαρτίζεται από τον Προϊστάμενο του Κλάδου ως Συντονιστή Μάθησης και ένα Λειτουργό από κάθε Τομέα και κάθε Επαρχιακό Γραφείο.

Οι τομείς δραστηριότητας του πυρήνα μάθησης είναι η αξιολόγηση των αναγκών σε μάθηση, η ετοιμασία προγραμμάτων, η υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων για κάθε τρέχον έτος.